

NITRAATRESIDU

INHOUDSOPGAVE

1	Wat is het nitraatresidu?	2
2	Wie moet het nitraatresidu laten bepalen?.....	2
3	Wat is een bedrijfsevaluatie?.....	3
3.1	Op hoeveel percelen moet het nitraatresidu bepaald worden?	3
3.2	Hoe wordt het nitraatresidu beoordeeld?	4
3.2.1	Wat is het nitraatresidu van een perceel in het kader van een bedrijfsevaluatie?	4
3.2.2	Hoe wordt het nitraatresidu van het nitraatresidutype bepaald?	5
3.2.3	Hoe wordt het gewogen gemiddelde nitraatresidu bepaald?	6
3.2.4	Hoe worden de gewogen gemiddelde drempelwaarden bepaald?	7
3.3	Wat zijn de gevolgen van de beoordeling?	8
4	Wat moet u nog weten over het nitraatresidu?	9
5	Wat als u niet akkoord gaat met de evaluatie van uw nitraatresidu?	9
	Bijlage: Nitraatresidutypes en drempelwaarden	10

1 WAT IS HET NITRAATRESIDU?

Nitraat is een vorm van stikstof, die een van de bouwstenen van een plant is. Gewassen nemen dus nitraat op. De hoeveelheid stikstof die in een bodem beschikbaar moet zijn voor de teelt van een gewas, is het best zo goed mogelijk afgestemd op de behoefte van het verbouwde gewas. Als er te veel nitraat achterblijft in de bodem op een moment dat er geen gewas meer is of een eventueel aanwezig gewas onvoldoende van dat nitraat kan opnemen, spoelt het nitraat door naar het grond- en oppervlaktewater. Daar zorgt het voor een overmaat aan voedingsstoffen (eutrofiëring). Dat teveel aan nitraat, het **nitraatresidu**, spoelt door zodra er meer neerslag is dan wat een gewas nog kan opnemen (neerslagoverschot). Doorgaans treedt een neerslagoverschot op vanaf oktober of november.

2 WIE MOET HET NITRAATRESIDU LATEN BEPALEN?

Vanaf de 2025 worden er alleen nog **doelgerichte bedrijfsevaluaties** uitgevoerd. De bedrijven die zo een bedrijfsevaluatie zullen moeten laten uitvoeren worden aangeduid door de Mestbank.

Bedrijven die een bedrijfsevaluatie boven de 2de drempelwaarde hebben of voor de tweede maal een bedrijfsevaluatie tussen de 1ste en de 2de drempelwaarde, zal de Mestbank binnen de 5 jaar opnieuw aanduiden voor een bedrijfsevaluatie.

Een bedrijf kan ook op eigen initiatief een bedrijfsevaluatie laten uitvoeren. Dit kan het geval zijn wanneer ze een vrijstelling willen verkrijgen van bepaalde gebiedsgerichte maatregelen of om de maatregelen die opgelegd werden na een eerdere overschrijding te kunnen stopzetten. Bedrijven die op eigen initiatief een bedrijfsevaluatie willen laten uitvoeren, kunnen hiervoor een aanvraag indienen via het [Mestbankloket](#) > Aanvragen > Overzicht. Een aanvraag indienen, of een eerder ingediende aanvraag terug intrekken, kan uiterlijk tot 31 mei. Na 31 mei, kan een ingediende aanvraag niet meer ingetrokken worden en moet de bedrijfsevaluatie effectief uitgevoerd worden.

De bedrijven die een bedrijfsevaluatie moeten laten uitvoeren worden in de loop van september op de hoogte gebracht van de percelen waarop ze het nitraatresidu moeten laten bepalen.

Opgelet

Als u de verplichte nitraatresidustalen niet (allemaal) laat nemen, leidt dit tot:

- een boete van 150 euro per niet genomen staal bij een eerste bedrijfsevaluatie, bij herhaling binnen de 5 jaar wordt deze boete verhoogd naar 250 euro per hectare (toegepast op uw volledige bedrijfsareaal);
- dezelfde maatregelen die ook van toepassing zijn bij een bedrijfsevaluatie boven de 2de drempelwaarde.

3 WAT IS EEN BEDRIJFSEVALUATIE?

3.1 OP HOEVEEL PERCELEN MOET HET NITRAATRESIDU BEPAALD WORDEN?

Bij een bedrijfsevaluatie wordt een representatief aantal percelen aangeduid, rekening houdend met de teelten op het bedrijf en de grootte van het bedrijf. Volgende criteria bepalen het aantal percelen dat bemonsterd moet worden:

- Minimaal drie percelen. Als uw bedrijf minder dan drie percelen in gebruik heeft, volstaat het om het nitraatresidu te laten bepalen op alle percelen.
- Minimaal één perceel per 'nitraatresidutype' dat voorkomt op uw bedrijf. Het nitraatresidutype wordt bepaald door de combinatie van het teelttype en het bodemtype (zie Bijlage: Nitraatresidutypes en drempelwaarden).
- Het aantal nitraatresidustalen is minimaal gelijk aan de vierkantswortel van het aantal hectare landbouwgrond dat u dat jaar in gebruik hebt. Is het resultaat van de berekening geen geheel getal, dan wordt het afgerond naar beneden.

Een perceel moet bovendien altijd in zijn geheel bemonsterd worden, wat betekent dat er per begonnen schijf van twee hectare een staal genomen moet worden. Het aantal nitraatresidustalen dat u uiteindelijk zult moeten nemen, kan dus groter zijn dan de (afgeronde) vierkantswortel van uw areaal, afhankelijk van de oppervlakte van de aangeduide percelen.

Voorbeeld

Een bedrijf heeft een totaal areaal van 72,34 hectare. Het grootste deel bestaat uit maai- en graasweiden. Daarnaast wordt er maïs, granen en bieten verbouwd. Het merendeel van de percelen heeft een zandige textuur, maar er wordt ook maïs en granen verbouwd op niet-zand percelen.

Er komen dus zes nitraatresidutypes voor op het bedrijf: gras, maïs-zand, maïs-niet-zand, granen-zand, granen-niet-zand en bieten-zand. Voor elk van die types moet één perceel aangeduid worden voor een nitraatresidubepaling. Er zijn dus alleszins zes percelen vereist.

Omwillen van de bedrijfsgrootte moeten er voldoende percelen aangeduid worden zodat minstens acht nitraatresidustalen genomen worden want $\sqrt{72,34} = 8,50529... \rightarrow$ afgerond 8.

Hoeveel percelen er aangeduid worden om aan de criteria te voldoen, hangt af van de grootte van de percelen van het bedrijf:

- Als het bedrijf alleen percelen heeft van minder dan twee hectare, dan moeten er voor twee nitraatresidutypes twee percelen in plaats van één perceel aangeduid worden om aan het vereiste aantal nitraatresidustalen te voldoen (acht percelen in totaal).
- Stel dat voor gras en maïs-zand een perceel aangeduid kan worden met een oppervlakte tussen de twee en vier hectare en voor de overige nitraatresidutypes een perceel van minder dan twee hectare, dan volstaan in dit geval zes percelen om aan het vereiste aantal nitraatresidustalen te komen.
- Als het bedrijf voornamelijk percelen groter dan twee hectare heeft, dan moeten er sowieso minstens zes percelen aangeduid worden en kan het aantal nitraatresidustalen dus oplopen boven de minimum vereiste acht stalen.

Bij het aanduiden van de percelen wordt bovendien rekening gehouden met de gemiddelde perceelsgrootte op een bedrijf. De aangeduide percelen zullen qua oppervlakte zoveel mogelijk de gemiddelde perceelsgrootte benaderen (voor zover er een dergelijk perceel is voor elk nitraatresidutype uiteraard) aangezien dergelijke percelen het meest representatief zijn voor het bedrijf.

3.2 HOE WORDT HET NITRAATRESIDU BEOORDEELD?

Bij een bedrijfsevaluatie wordt het gewogen gemiddelde nitraatresidu van uw bedrijf vergeleken met de gewogen gemiddelde 1ste en de gewogen gemiddelde 2de drempelwaarde:

- Bedrijfsevaluatie beneden de 1ste drempelwaarde: het gewogen gemiddelde nitraatresidu is lager of gelijk aan de gewogen gemiddelde 1ste drempelwaarde.
- Bedrijfsevaluatie tussen de 1ste en de 2de drempelwaarde: het gewogen gemiddelde nitraatresidu is hoger dan de gewogen gemiddelde 1ste drempelwaarde maar lager of gelijk aan de gewogen gemiddelde 2de drempelwaarde.
- Bedrijfsevaluatie boven de 2de drempelwaarde: het gewogen gemiddelde nitraatresidu is hoger dan de gewogen gemiddelde 2de drempelwaarde.

Om het gewogen gemiddelde nitraatresidu te bepalen, moet eerst het nitraatresidu van elk bemonsterd perceel bepaald worden en vervolgens het nitraatresidu van elk nitraatresidutype dat voorkomt op het bedrijf.

Opmerking

Als voor een bepaald nitraatresidutype op uw bedrijf geen perceel geselecteerd werd of als het geselecteerde perceel omwille van gegronde redenen niet bemonsterd kon worden, wordt voor het berekenen van het gewogen gemiddelde nitraatresidu en de gewogen gemiddelde 1ste en gewogen gemiddelde 2de drempelwaarde geen rekening gehouden met het aantal hectare van dat nitraatresidutype.

3.2.1 Wat is het nitraatresidu van een perceel in het kader van een bedrijfsevaluatie?

Is een perceel groter dan twee hectare, dan zijn er verschillende deelstalen vereist voor dat perceel (een staal per begonnen schijf van twee hectare). Het nitraatresidu van het perceel is dan altijd het (afgeronde) gemiddelde van de deelstalen van het perceel. Als een perceel verschillende keren bemonsterd wordt in het kader van een bedrijfsevaluatie, is het uiteindelijke nitraatresidu het (afgeronde) gemiddelde van alle bemonsteringen.

Opmerking

Een perceel mag verschillende keren bemonsterd worden. Bij een bedrijfsevaluatie worden alle analyseresultaten van alle geldige bemonsteringen van een perceel in rekening gebracht (dus niet alleen het laagste resultaat per perceel).

Voorbeeld

Een perceel van 3,11 hectare is aangeduid voor een nitraatresidubepaling in het kader van een bedrijfsevaluatie. Het perceel wordt twee keer bemonsterd: op 11 oktober en op 3 november:

- Bemonstering 11 oktober: deelstaal 1 = 68 kg N/ha en deelstaal 2 = 93 kg N/ha
=> Nitraatresidu = $(68 + 93) / 2 = 81$ kg N/ha
- Bemonstering 3 november: deelstaal 1 = 51 kg N/ha en deelstaal 2 = 65 kg N/ha
=> Nitraatresidu = $(51 + 65) / 2 = 58$ kg N/ha

Het nitraatresidu van het perceel = $(81 + 58) / 2 = 70 \text{ kg N/ha}$

Het uiteindelijke nitraatresidu van elk perceel wordt gebruikt in de berekening van het nitraatresidu van het nitraatresidutype.

3.2.2 Hoe wordt het nitraatresidu van het nitraatresidutype bepaald?

Is er voor een bepaald nitraatresidutype maar één perceel geselecteerd, dan is het nitraatresidu van dat perceel ook het nitraatresidu van het overeenkomstige nitraatresidutype. Zijn er voor een nitraatresidutype meerdere percelen geselecteerd, dan is het (afgeronde) gemiddelde van het nitraatresidu van al die percelen het nitraatresidu van dat nitraatresidutype.

Voorbeeld

Op een bedrijf zijn in het kader van een bedrijfsevaluatie acht percelen geselecteerd. Onderstaande tabel geeft voor elk perceel het teelttype, het nitraatresidutype en het gemeten nitraatresidu. Voor elk nitraatresidutype wordt het nitraatresidu bepaald:

- Voor gras en maïs-niet-zand is dit het gemiddelde van beide percelen voor dit nitraatresidutype:
 - Nitraatresidutype gras = $(51 + 35)/2 = 43$
 - Nitraatresidutype maïs-niet-zand = $(50 + 77)/2 = 64$
- Voor de overige nitraatresidutypes is er maar één perceel. Het nitraatresidu is dus gelijk aan dat van het betreffende perceel.

Perceel	Teelttype	Nitraatresiduetype	Nitraatresidu van het perceel (kg N/ha)	Nitraatresidu van het nitraatresiduetype (kg N/ha)
1	Gras	Gras	51	43
2	Gras		35	
3	Maïs	Maïs-Zand	135	135
4	Maïs	Maïs-Niet-zand	50	64
5	Maïs		77	
6	Granen	Granen-Zand	44	44
7	Granen	Granen-Niet-zand	58	58
8	Bieten	Bieten-Zand	31	31

3.2.3 Hoe wordt het gewogen gemiddelde nitraatresidu bepaald?

Voor de bepaling van het gewogen gemiddelde nitraatresidu wordt rekening gehouden met de verdeling van uw bedrijfsoppervlakte over de verschillende nitraatresidutypes. Hoe groter het areaal van een bepaald nitraatresidutype op uw bedrijf, hoe meer de resultaten van de nitraatresidubepalingen voor dat nitraatresidutype doorwegen.

Het gewogen gemiddelde nitraatresidu is de uitkomst van volgende berekening:

1. Eerst wordt voor elk nitraatresidutype van uw bedrijf het aantal hectare bepaald, tot twee cijfers na de komma.
2. Het aantal hectare per nitraatresidutype wordt vermenigvuldigd met het nitraatresidu voor het betreffende nitraatresidutype.
3. Die bewerking gebeurt voor elke nitraatresidutype dat op het bedrijf voorkomt.
4. De subtotalen per nitraatresidutype worden opgeteld.
5. Vervolgens wordt die som gedeeld door het totaal aantal hectare landbouwgrond dat tot uw bedrijf behoort.

Het (afgeronde) resultaat noemt men het gewogen gemiddelde nitraatresidu.

Voorbeeld

Op een bedrijf met een totale bedrijfsoppervlakte van 72,34 ha zijn in het kader van een bedrijfsevaluatie acht percelen geselecteerd. Voor elk nitraatresidutype wordt het nitraatresidu bepaald op basis van de gemeten nitraatresidu's per perceel.

Perceel	Teelttype	Nitraatresidutype	Areaal (ha)	Nitraatresidu van het perceel (kg N/ha)	Nitraatresidu van het nitraatresidutype (kg N/ha)
1	Gras	Gras	28,40	51	43
2	Gras			35	
3	Maïs	Maïs-Zand	12,69	135	135
4	Maïs	Maïs-Niet-zand	19,54	50	64
5	Maïs			77	
6	Granen	Granen-Zand	3,99	44	44
7	Granen	Granen-Niet-zand	6,38	58	58
8	Bieten	Bieten-Zand	1,34	31	31
Totaal Areaal (ha)			72,34		

Om het gewogen gemiddelde nitraatresidu te bepalen wordt voor elk nitraatresidutype het nitraatresidu vermenigvuldigd met het areaal. De subtotalen worden opgeteld, vervolgens gedeeld door het totale areaal en het resultaat wordt afgerond tot op het gehele getal:

Gewogen gemiddelde nitraatresidu

$$\begin{aligned} &= \frac{(43 \times 28,40) + (135 \times 12,69) + (64 \times 19,54) + (44 \times 3,99) + (58 \times 6,38) + (31 \times 1,34)}{72,34} \\ &= 66 \text{ kg N/ha} \end{aligned}$$

3.2.4 Hoe worden de gewogen gemiddelde drempelwaarden bepaald?

Voor de bepaling van de gewogen gemiddelde drempelwaarden wordt rekening gehouden met de verdeling van uw bedrijfsoppervlakte over de verschillende nitraatresidutypes en over de verschillende gebiedstypes. De drempelwaarden voor percelen in gebiedstype 0 of 1 verschillen namelijk van de drempelwaarden voor percelen in gebiedstype 2 en 3. Hoe groter het areaal van een bepaald nitraatresidutype of in een bepaald gebiedstype, hoe meer de drempelwaarden voor dat nitraatresidutype of gebiedstype doorwegen.

De gewogen gemiddelde 1ste en 2de nitraatresidudrempelwaarde is de uitkomst van volgende berekening:

1. Eerst wordt voor elk nitraatresidutype van uw bedrijf het aantal hectare, tot twee cijfers na de komma, bepaald per gebiedstype. De oppervlakte van gebiedstype 0 en 1 en van gebiedstype 2 en 3 wordt gegroepeerd, aangezien de drempelwaarden van 0 en 1 identiek zijn, net als die van 2 en 3.
2. Het aantal hectare per nitraatresidutype en per gebiedstype wordt vermenigvuldigd met de 1ste of 2de drempelwaarde van het nitraatresidutype voor het gebiedstype.
3. Deze bewerking gebeurt voor elk nitraatresidutype en gebiedstype dat op het bedrijf voorkomt;
4. De subtotalen per nitraatresidutype en gebiedstype worden opgeteld.
5. Vervolgens wordt die som gedeeld door het totaal aantal hectare landbouwgrond dat tot uw bedrijf behoort.

Het (afgeronde) resultaat noemt men de gewogen gemiddelde 1ste of 2de drempelwaarde.

Om te evalueren of een bedrijfsevaluatie voldoende goed is om een vrijstelling van de gebiedsgerichte maatregelen te krijgen of om eerder opgelegde nitraatresidu-maatregelen te kunnen stopzetten, wordt ook altijd de gewogen gemiddelde 1ste nitraatresidudrempelwaarde bepaald op basis van de strengste drempelwaarden van gebiedstype 2 of 3, ook voor de percelen die liggen in gebiedstype 0 of 1.

Voorbeeld

Een bedrijf heeft een totaal areaal van 72,34 hectare. Er komen zes nitraatresidutypes voor op het bedrijf: gras, maïs-zand, maïs-niet-zand, granen-zand, granen-niet-zand en bieten-zand. Het bedrijf heeft zowel percelen in gebiedstype 0 of 1 als in gebiedstype 2 of 3.

Nitraatresidutype	Totaal areaal (ha)	Gebiedstype 2 en 3			Gebiedstype 0 en 1		
		Areaal (ha)	Drempel- waarde 1	Drempel- waarde 2	Areaal (ha)	Drempel- waarde 1	Drempel- waarde 2
Gras	28,40	24,16	60	170	4,24	80	200
Maïs-Zand	12,69	12,69	65	130	-	-	-
Maïs-Niet-zand	19,54	2,7	75	150	16,84	85	170
Granen-Zand	3,99	3,99	65	145	-	-	-
Granen-Niet-zand	6,38	-	75	-	6,38	80	180
Bieten-Zand	1,34	1,34	60	135	-	-	-
Totaal areaal	72,34	44,88			27,46		

Om de gewogen gemiddelde 1ste of 2de drempelwaarde te bepalen, wordt voor elk nitraatresidutype en gebiedstype de 1ste of 2de drempelwaarde vermenigvuldigd met het areaal. De subtotalen worden opgeteld en vervolgens gedeeld door het totale areaal:

Gewogen gemiddelde 1ste drempelwaarde

$$= \frac{(24,16 \times 60) + (4,24 \times 80) + (12,69 \times 65) + (2,7 \times 75) + (16,48 \times 85) + (3,99 \times 65) + (6,38 \times 80) + (1,34 \times 60)}{72,34}$$

$$= 70 \text{ kg N/ha}$$

Gewogen gemiddelde 2de drempelwaarde

$$= \frac{(24,16 \times 170) + (4,24 \times 200) + (12,69 \times 130) + (2,7 \times 150) + (16,48 \times 170) + (3,99 \times 145) + (6,38 \times 180) + (1,34 \times 135)}{72,34}$$

$$= 163 \text{ kg N/ha}$$

Gewogen gemiddelde 1ste drempelwaarde voor de evaluatie van een vrijstelling

$$= \frac{(28,40 \times 60) + (12,69 \times 65) + (19,54 \times 75) + (3,99 \times 65) + (6,38 \times 75) + (1,34 \times 60)}{72,34}$$

$$= 67 \text{ kg N/ha}$$

3.3 WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN DE BEOORDELING?

Bij een bedrijfsevaluatie beneden de 1ste drempelwaarde zijn er geen gevolgen.

Ligt de overschrijding boven de 1ste drempelwaarde maar is deze wel nog lager dan de 2de drempelwaarde?

- Dan moet u het jaar nadien een bemestingsplan en teeltfiches bijhouden.
- Als u in een periode van 5 jaar (te tellen vanaf de nitraatresiducampagne van 2024) voor de 2de keer een bedrijfsevaluatie tussen de 1ste en de 2de drempelwaarde hebt, dan zal u zich ook verplicht moeten laten begeleiden door een adviesinstantie.

Ligt de bedrijfsevaluatie boven de 2de drempelwaarde, of hebt u de bedrijfsevaluatie niet (volledig) laten uitvoeren?

- Dan moet u het jaar nadien een bemestingsplan en teeltfiches bijhouden.
- U moet zich verplicht laten begeleiden door een adviesinstantie. Voor 2025 kan u hiervoor terecht bij de erkende praktijkcentra.
- U kan de bemestingsvermindering die geldt op percelen in gebiedstypes 1, 2 en 3 niet terugverdienen door het toepassen van goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken. Als in een bepaald jaar de 2de drempelwaarde verhoogd wordt omwille van de weersomstandigheden dan geldt deze maatregel enkel als uw bedrijfsevaluatie boven die verhoogde 2de drempelwaarde uitkomt.

De maatregelen blijven van toepassing gedurende 5 jaar of tot wanneer u een positieve bedrijfsevaluatie hebt.

Opmerking

Een bedrijfsevaluatie is positief wanneer die beneden de 'strengste' 1ste drempelwaarde ligt. Met de strengste 1^e drempelwaarde wordt bedoeld: de drempelwaarden van gebiedstype 2 of 3. Als de bedrijfsevaluatie positief is, en voldoet u aan alle overige voorwaarden, krijgt u bovendien een [vrijstelling](#) van bepaalde maatregelen op percelen in gebiedstype 1, 2 en 3.

Is de bedrijfsevaluatie niet positief dan kunnen eerder opgelegde nitraatresidu-maatregelen niet stopgezet worden en kan geen vrijstelling verleend worden.

Als u in een periode van 5 jaar (te tellen vanaf de nitraatresiducampagne van 2025) voor de tweede keer een bedrijfsevaluatie boven de (al dan niet door weersomstandigheden verhoogde) 2de drempelwaarde hebt, krijgt u een geldboete van 250 euro per hectare. Voor deze geldboete wordt uw volledige areaal in rekening gebracht behalve de oppervlakte van de percelen die onder een nitraatresidutype vallen dat bij de laatste bedrijfsevaluatie niet boven de 2de drempelwaarde uitkwam.

4 WAT MOET U NOG WETEN OVER HET NITRAATRESIDU?

Wanneer wordt u op de hoogte gebracht dat u een bedrijfsevaluatie moet laten uitvoeren?

Als u een bedrijfsevaluatie moet laten uitvoeren, wordt u in de loop van september hiervan op de hoogte gebracht. De Mestbank duidt de percelen aan waarop u het nitraatresidu moet laten bepalen. De staalnames hiervoor vraagt u aan bij een erkend labo via de staalname-applicatie SNapp op het [Mestbankloket](#) > Staalnames > SNapp).

Wanneer moet het nitraatresidu bepaald worden?

Het nitraatresidu moet bepaald worden in de periode **1 oktober tot en met 15 november**. Vanaf 2026 wordt deze periode verlengd met 2 weken. Staalnames zijn dan mogelijk tot en met 30 november. Elke staalname moet door het erkende laboratorium, uiterlijk de dag voor de effectieve staalname, voorgemeld worden.

Waar vind u de resultaten van uw nitraatresidubepalingen terug?

Het erkende laboratorium moet de resultaten van alle nitraatresidubepalingen digitaal bezorgen aan de Mestbank. Van zodra uw labo alles correct opgeladen heeft, kunt u de resultaten van de nitraatresidubepalingen op uw percelen raadplegen op het [Mestbankloket](#) > Staalnames > Bodem > Nitraatresidu.

5 WAT ALS U NIET AKKOORD GAAT MET DE EVALUATIE VAN UW NITRAATRESIDU?

Tegen 15 februari wordt u op de hoogte gebracht van de beoordeling van uw bedrijfsevaluatie. Eventuele maatregelen bij overschrijding en ook of u (nog steeds) een vrijstelling van de gebiedsgerichte maatregelen hebt, kan u raadplegen op het [Mestbankloket](#) > Controles > Maatregelen en sancties). Als u niet akkoord gaat met de evaluatie van uw nitraatresidu, kunt u een bezwaar indienen. Verstuur uw bezwaar uiterlijk tegen 15 maart aangetekend naar de VLM, t.a.v. het afdelingshoofd van de Mestbank, Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel. Als de evaluatie na 15 februari op het Mestbankloket gepubliceerd wordt, kunt u een bezwaar indienen tot de dertigste dag na de publicatie.

BIJLAGE: NITRAATRESIDUTYPES EN DREMPELWAARDEN

De drempelwaarden voor nitraatresidu hangen af van het teelttype, het bodemtype en het gebiedstype waarin het perceel ligt.

Het teelttype wordt bepaald door de hoofdteelt van het perceel, tenzij die hoofdteelt gevolgd wordt door een specifieke teelt. In dat geval wordt voor de toepassing van de tabel gekeken naar de drempelwaarden voor de specifieke teelt. Specifieke teelten zijn groenten van groep I, II en III, spruitkolen, aardbeien, sierteelt en boomkweekgewassen, fruit en graszoden.

Drempelwaarden in 2025:

Nitraatresidutype	Teelttype	Bodemtype	Gebiedstype 2/3		Gebiedstype 0/1	
			Drempel-waarde 1	Drempel-waarde 2	Drempel-waarde 1	Drempel-waarde 2
Gras	Gras	Zand of Niet-zand	60	170	80	200
Maïs – Zand	Maïs	Zand	65	130	80	160
Maïs – Niet-zand	Maïs	Niet-zand	75	150	85	170
Granen – Zand	Granen	Zand	65	145	80	180
Granen – Niet-zand	Granen	Niet-zand	75	165	80	180
Aardappelen	Aardappelen	Zand of Niet-zand	85	155	90	165
Specifieke Teelten	Specifieke Teelten	Zand of Niet-zand	85	190	90	200
Bieten – Zand	Bieten	Zand	60	135	80	180
Bieten – Niet-zand	Bieten	Niet-zand	70	155	80	180
Overige teelten – Zand	Overige teelten	Zand	65	135	80	180
Overige teelten – Niet-zand	Overige teelten	Niet-zand	75	155	80	180

Drempelwaarden vanaf 2026

Vanaf 2026 wordt overgestapt op een nieuwe bemonsteringsmethode (de gestratificeerde bemonsteringsmethode). Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat deze methode de meetonzekerheid aanzienlijk vermindert. De tweede drempelwaarde, die een vertaling is van de meetonzekerheid, wordt daarom verlaagd vanaf 2026.

Nitraatresiduetype	Teelttype	Bodemtype	Gebiedstype 2/3		Gebiedstype 0/1	
			Drempel- waarde 1	Drempel- waarde 2	Drempel- waarde 1	Drempel- waarde 2
Gras	Gras	Zand of Niet-zand	60	85	80	115
Maïs – Zand	Maïs	Zand	65	95	80	115
Maïs – Niet-zand	Maïs	Niet-zand	75	105	85	120
Granen -Zand	Granen	Zand	65	95	80	115
Granen – Niet-zand	Granen	Niet-zand	75	105	80	115
Aardappelen	Aardappelen	Zand of Niet-zand	85	120	90	130
Specifieke Teelten	Specifieke Teelten	Zand of Niet-zand	85	120	90	130
Bieten – Zand	Bieten	Zand	60	85	80	115
Bieten – Niet-zand	Bieten	Niet-zand	70	100	80	115
Overige teelten – Zand	Overige teelten	Zand	65	95	80	115
Overige teelten – Niet-zand	Overige teelten	Niet-zand	75	105	80	115

Effect van uitzonderlijke weersomstandigheden en hoog koolstofgehalte

Bij uitzonderlijke weersomstandigheden die impact hebben op het nitraatresidu, kan de 2de drempelwaarde verhoogd worden met een bepaalde factor ('factor X'). Hiervoor moet de Vlaamse regering nog de nodige regels uitwerken. Ook voor de beoordeling van percelen met een (zeer) hoog koolstofgehalte kan ze een specifieke regeling uitwerken.